

Передплата

до «РУСЛАНА» виходить:

в Австрії:

на члн рік . . . 30 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 на місяць . . . 1/70 кор.

За границю:

на рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Єдине число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вірши ми оти і думки ми перекли, а не волямои млієста і віри не волямои,
 бо руски ми серце і віра руска» — з Русалаєвих псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для
 крім неділь і руских свята
 о 5 1/2 год. пополудни.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
 щини). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідимо
 напередєне застережене.—
 Реклямації неопечатаніє
 вільні від порта. — Оголо-
 шєня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надєсланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донєсеня по 30 сот.
 від стрічки.

Положенє в Хорвації.

(+) Події останніх днів в Хорвації приневолюють мимохіть звернути бачність на політичне положенє, яке там витворило ся. Але для оцінки сєго положєня треба сягнути до троха давнїших подій. Ми свого часу писали, що після розв'язаня нововибраного сойму сербско-хорватска коалїція видала манїфєст, котрим звивала наїрд до безоглядної боротьби з правительством і сей поклик зустрїнув ся з загальним признанєм. Для малярских загорїльців є одначе найнекористнїшою обставиною, що сей манїфєст звивав, строго обмежувати ся до законних способів! Таким отже побитом не буде розрухїв, котрі треба би насилою згноблювати і завести в тїй цілі самовладну управу. Сей манїфєст підписало 44 послів, між иншими бувшии бан гр. Пеячевич. «А Нар», дневник посла Ленделя, називає сїю коалїцію «ватагою зрадників», позаяк они уважають сей хорватско-угорский спір спором двох королївств, триєдиного королївства, (Хорвації, Славонїї і Дальмації) з королївством Угорским, а не спором провінції з центральним правительством.

Пропамятного письма, виготовленого хорватскою опозицією під адресою Корони, не доручено монарсі. Цїсар не хотїв би стати явно проти Малярів, а угорске правительство намагає ся справи перед Короною затаювати, одначе є вже певні познаки, що прихильність цїсарского двора перекиляє ся на сторону Хорватів.

Не спинає ся порозумїє послів розв'язаного хорватского сойму з південно-славянськими послами держ. ради відєньскої (одну з таких нарад названо в Будапєшті «конференцією хорватских бандїтїв») а загально відомо, що не лише Чехи, але навіть христ. суспїльники мають замір хорватске питанє вивести перед держ. радою у Відни. Христ. суспїльники мають, як відомо, близькі взаємини з наслідником престоло і двірскими кругами, а хоч виточуванє хорватского питаня в держ. радї мало би ціху «вмішуваня у внутрїшні справи сусїдної держави», то мимо того не ганять їм такого заміру. Тимто малярске дневникарство починає щораз більше наїкати на «австрїйску інтригу».

Agrater Tagblatt подав зміст розмов з деякими австрїйскими послами. Др. Пльой, заступник голови південно-славянського клубу, висловив вдоволенє, що німецькі круги політичні в Австрїї

замїтили, яку досягдїєть має для Австрїї хорватске питанє, сїгаючи поза межі держави (на Балкан). Словенець Коромец зазначив, що сей спір Малярів з Хорватами скріпив звязь і взаїмність хорватско-словїнську (Словїнї бажалиб злуки з будучою Велико-Хорвацією). Посол Вукевич вказав на те, що угорске правительство компромїтує політику монархїї на Балканї, а Німець Мілверт впевняє, що Хорвація дїєне свого скорше, як можна сподївати ся.

Замїтно, що головний дневник загребский «Obzor» впевняє, що начерк ревізїї хорватско-угорскої угоди (заключеної 1868 р.) вже виготовлений. Про відносини двора до цілої справи подала задарска «Hrvatska Koruna» довгу статю, вказуючи на двох архикнязїв яко покровителїв хорватскої справи перед Короною: Леопольда Сальватора і самого наслідника престоло. Коли архикнязь Леопольд Сальватор був дївїзїонером в Загребї, вислав був привїтну телеграму на ювілей Стромаєра, дїєвоарского єпископа і великого хорватского народолюбця. Про наслідника престоло гєворять, що був противним іменованю бар. Равха баном, а єго волї Малярї бояли ся, щоби єму не шкодив у Відни і постарали ся о те, що наслідник престоло виїхав з Відни до Швайцарїї.

Крім того триває непорозумїє між угорским а спільним правительством з нагоди делег. сесїї і підвиснєня війскових плат, а цїсар виплатив з власної каси пенсїї урядниками з часів міністерства Феєрварого, котрих відправило нове міністерство коалїційне. До тогож ще монарх настає на се, щоби в Угорщинї введено виборчу реформу в напрямї загального голосованя, а позаяк зумїв се своїм впливом перевести в Австрїї, то без сумнїву вспїє се осягнути також в Угорщинї. Колиб се здійснило ся, тоді становище Малярів змінить ся, бо загальне голосованє причинить ся до зломаня малярскої верховлади і буде почином також нового житя угорских Славян.

Привитанє Екц. намісника Бобжиньского.

Вчера о год. 9 1/4 рано відбуло ся в будинку намісництва привитанє намісника др. Михайла Бобжиньского насамперед урядниками намісництва, а відтак представителями всіх инших властей. В імени урядників намісництва промовив віцепрезидент намісництва гр. Володимир Лось тими словами:

Ексцеленціє!

В імени власнім і цілого збору урядників намісництва маю честь повитати Тебе, Ексцеленціє, на високім становищі на яке покликала Тебе ласка Найяснїшого Монарха. Витаю Тебе з низьким поклоном яко нашого настоятеля з тим запевненєм, що подїляючи в цілій повнї загальне в краю признанє для Твоєго, Ексцеленціє, обширного знаня, політичного досвїду і сильної волї, опертї на знаню і глибокім зрозумїю потреб і відносин краєвих, радо дїлити будемо Твої труди і під Твоїм проводом працювати для добра держави і краю. Зволи, Ексцеленціє, приймати то впевненє ласкавим серцем і не відмовляй нам своїх ласкавих зглядів і довірїя, о яке як найбільше просимо.

Екц. намісник відповів:

Покликаний ласкою Найясн. Пана на становище намісника Галичини обнимаю той уряд в хвили, коли сердєчний біль і жалє стискає серце по стратї знаменитого мужа, котрий погіб на становищі, полишаючи нам незабутний взорець вірности для Монарха і патріотичного почутя обовязку.

Обнимаючи той уряд в тяжкій труднїй хвили, з котрої може нас вивести лиш великий внутрїшний спокїй і розвага, лиш тверезе оцінюванє відносин, лиш строге придержуванє ся обовязуючих законів, числом на то беззглядно з Вашої сторони і взагалї всіх урядників політичних в краю.

Я обняв уряд намісника зі свідомостию, що средства мої не вистають на свїтлу репрезентацію, але також і з пересвїдченєм, що край і єго населєнє жадають від мене і від панів старостів в теперїшнїй хвили, більше як коли небудь не так репрезентації як доброї адміністрації.

На иншїм місци мав я нагоду зазначити, якою повинна бути, до якої ціли стремити має адміністрація публична, а панове зволїть пам'ятати, що то, що я там сказав о безсторонности єї без згяду на народність, віроїсповіданє і становище суспїльне, о прихильности, справедливости і здобутю собі довірїя в найширших верствах і що нинї повтаряю, єсть з моєї сторони зобовязанєм супротив цілого населєня нашого краю, котре з вашою ревною помочию мушу сповнити і дасть Бог сповню.

Знаю добре, що наш апарат адміністраційний не вистає до виконаня всіх задач новочасної адміністрації, бо від часу, з котрого апарат той датує ся, населєнє краю подвоїло ся, потреби єго збільшили ся, відносини скомплікували ся, закони помножили ся, до виконаня трудні. Длятого моїм старанєм буде, щоби в організації властей політичних ввести деякі внутрїшні удїпшеня, а маю запевненє, що центральне правительство не поскупить необхідних в тїм напрямї средств.

Годї нинї намісникови залагоджувати самому справи намісництва і управля-

ти всіма староствами особисто. Дятого наміряю розширити круг діланя а заразом одвічальність панів віцепрезидентів і радників Двора, ведучих секції намісництва; дятого розважую гадку, чи не було би вказане поручити декотрим панам старостам надзір над урядованем сусідних староств, о скілько то в границях законів єсть можливе; дятого наміряю виєднати устанавленє при намісництві висших урядників, котрі би обїзджаючи постійно край, служили панам старостам радою і вказівками та забезпечували одностайність напряду адміністрації.

Буду стреміти до того, щоби число староств значно помножити а тим самим дати старості можливість удержувати особисті зносини з населєнєм, щоби збільшити число посад концептових, технічних і маніпуляційних, маніпуляцію зреформувати і уможливити скорє залагоджуванє справ.

Темпо переведеня тих реформ внутрішних зависить однак не лиш від фінансових средств, але в не меншій мірі від позисканя кандидатур на посади, в котрих звичайна рутинна адміністраційна не вистає, але дя котрих крім характеру, таланту і праці потреба висшого образования і основнійшого в деяких напрусах знаня, бо нині опанувати рівномірно а основно всі гал.зи адміністрації публичної стало ся трудною задачею, коли неможливою. Дятого звертаю ся до вас, молоді панове урядники з горячою заохотою, щоби би не вдоволяли ся знанєм адміністрації, яке могли винести з університетів, але самі схотіли дальше науково образувати ся. Средств і помочи з моєї сторони вам не забракне.

Не в грозі власти і в сторогости приказів виджу я інструмент кермованя численним персоналом властей політичних, але в обудженю благородних стремлінь і бажань, в постанові піднеслих задач і цілий, до котрих маємо стреміти з ревностію і внутрішнім переконанєм, що в той спосіб служимо найліпше Монарсі і краєви а здобуваємо собі загальне признание і довіре суспільности.

Не сумніваю ся на хвилю, що то наступить, не сумніваю ся дя того, що в часі мого урядованя в краєвій Раді шкільній мав я нагоду зіткнути ся безпосередно з адміністраційним персоналом нашого краю і научив ся цінити єго нещоденні прикмети. На них хочу і буду будувати. Цінною в тім напруді заперукою суть дя мене слова, які нині в імені вашім вивів п. віцепрезидент намісництва, котрого прикмети характеру, до свід і правниче знанє мав я нагоду пізнати і оцінити. Дякую за ті слова сердечно, а витаючи вас взаїмно, Панове, мимо ждучих на нас трудів і можливих перепон з повною вірою і надією гляджу в будучність.

Віру ту черпаю перед усім і черпати можемо ми всі, звертаючи наші уми і серця до наймилостійше нам пануючого Монарха, котрому Провидінє дозволило в сім році обходити рідке торжество 60-літнього правління, а котрий всім нам світить приміром пожертвованя і обовязку, приміром любови, якою окружає всі свої народи. Дя того звизаю Панів, аби вразом зі мною піднесли з глубини грудий оклик: Найяснійший Пан Франц Йосиф I. нехай живе!

Опісля наступило представленє урядників поодиноких дикастерий.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Обсада місця німецького міністра земляка викликала між німецькими вольнодумними сторонництвами великий

рух. Кожде з сих сторонництв ішло навперейми, щоби дя себе захопити єю посаду. Особливо велика жадоба за єю посадою проявила ся у німецьких радикалів, котрі свого представника Пахера спершу бажали видвигнути на радника в міністерстві німецьким, а відтак прийшли до сего переконаня, що такі ліпше взяти саму міністерську теку. Сі справдешні перегони представників „народного парламенту“ за міністерськими фотелями викликають справдешню неселість поміж поважними політиками. Одначе мймо тих перегонів після всякої імовірности стане міністром земляком Праде (іменованє має бути оповіщенє сегодня; гл. телегр.), а се було би також певним доказом, що є вслкі вигляди на поладу язикового спору німецько-чеського, що німецькі сторонництва згоджують ся в засаді на начерк язикового закона вироблений міністерством.

Про язиковє питанє в громадах звичають Narodni Listy, що деякі громади в повіті Найпака в Чехах не хотіли прийняти дописий німецьких. Староство видало до них розпорядок, що на основі арг. XIX держ. основ. законів они обовязані приймати дописи в обох краєвих мовах, бо з сего моглиб вийти великі шкоди дя громад. Крім того староство унаважжило ухвали тих громад, котрі постановили не приймати німецьких дописий.

Дневник Крамаржа Den вказує на те, що Німці розпочали в Чехах таку ворохобню, як за гр. Баденього, одначе помиляють ся, думаючи, що що небудь вимусять від Чехів. Язиковє питанє в судах є питанєм чести, а не політичного торгу. Ческі послы зложили докази великої терпеливости, ідучи за бажанєм правительства до удержаня status quo ante, щоби тим уможливити міністрови-президентови, як він сподіває ся, поладу язикового спору. Тимчасом Німці переривають розєм і приневолюють міністра судівництва наше неперечне право пожертвувати мольхови хебского окружного суду. Колиб міністер Кляйн се зробив, тоді опинимось перед розпадом теперішної констеляції. Се нехай собі зятялять Німці і правительство, бо як оно не матимє сили охоронити наші права перед нахабностю Німців, тоді ми не маємо поводу, хоронити правительство перед упадком.

На сесії тирольского сойму, скликаного дя уконституованя, вибрано також комісію дя виборчої реформи, в котрій Шрафль буде референтом і у Відні з іншими членами та при помочи члена палати вельмож дра Грабмаєра яко представника вольнодумців, котрий уже в 1905 був справоздавцем виборчої реформи в тирольскім соймі, заберуть ся до виробленя начерку закона.

Імовірно буде утворена курия загальних виборів, буде обнижений ценз, а крім того буде заведений пропорціональний вибір в поодиноких куриях, щоби селянам, ремісникам і робітникам обезпечити належний їм вплив.

Виклади проф. Вармунда на університеті засистовано. Deutschnat. Congress. довідує ся, що се не є вислідом якоїсь дисциплінарної кари, лише послідувало з почину правн. виділу, щоби запобігти демонстраціям і заколотови спокою в університеті.

Супроти заяви п. Барабаша в справі делегац. сесії і підвисненя війскових плат, о чім ми вчєра звизали, подає Congress. Austria, що в угорських кругах відчувають неприємне положєнє і раді би вже згодити ся на підвисненє плат на 1909, щоби лише не втягати року 1908. Тим способом однак Угорщина ошадид

лаб собі вправді 3 мільони корон, але на все настроїлаб проти себе війсковість. Тимто думають, що такі делегація відбуде ся з кінцем мая і що підвисненє плат буде розтягненє і на 1908, инакше спільні міністри булиб приневолені з того виснувати послідовности, а Угорщина не буде могла на себе прийняти такої великої за се одвічальности. Тим то вважають положєнє скорше кориснійшим, як непевним.

Парляментарне положєнє в Австрії уважають троха певнійшим, як се було зараз по відкритю весняної сесії, одначе всеж таки оно є непевне і неясне. Засіданя держ. ради відбувають ся лише про людске око, одначе дійсної роботи нема, бо відчитуванє внесєнє і інтерпеляцій в цілій основі є найвиразнійшою обструкцією, на котру згоджує ся правительство, щоби зискати час дя переговорів. Одначе самі послы не уявляють собі шкоди, яку заподіває ся тим самим парламентаризмови, бо се зводить єго на нінащо і піддержує закритий абсолютизм. Правительство не має виглядів поладити бюджету, хаба би палата призначила, як се предложєно на нараді клубових предсідателів, 30 щоденних засідань по 10 годин, инакше не лишає ся нічого иншого як вдоволити ся бюджет. провізорією, котра мала би бути ухвалєна перед кінцем червця.

В бюджет. комісії п. Пльой домагав ся реформи народного шкільництва. На се відповів міністер Мархет, що правительство принєсить великі жертви на народні школи, дбає о жизнений розвій молодежи. Ческій школі Каменского у Відні не можна було признати права публичности задля недост. поступів в німецькій мові. Що до пільг при іспитах зрілости в учит. семінариях заявив др. Мархет, що конечно треба вимагати певної скількости знаня і не можна тих вимог зменшити, бо лише так можна придбати потрібних і добре приспособлєних учительских сил.

В справі заведеня лікарської служби в школах зроблено вже початок, а що до літних ферій лишєно окружним радам право їх розділу.

Творенє шкіл народних меншостей не належить до міністерства просвіти, бо они мають пятно політичне, а можнаб лекше єю справу поладити, як би віднято їй політ. ціху.

Пос. Романчук вказує на велике число неграмотних в Галичині і приписує вину сєго не населєню але шкільним властям, соймови і центр. правительству, а сєму останньому задля малого числа учит. семінарий. Багато шкіл є нечинних задля недостачі учителів. В утраквіст. семінариях занедбує ся руску мову. Крім того домагає ся утвореня рускої школи вправ в жєньск. семінарії в Перемішлї.

П. Козловский виступає в обороні Ради шк. кр. і бувшого президента д-ра Бобжиньского, за котрого народне шкільництво в Галичині значно розвинуло ся. Домагає ся помноженя окружн. інспекторів і учит. семінарий і підвисненя додатків державних на стипендії дя учит. кандидатів. Наостанку зазначає, що на 4551 народних шкіл, було 2144 руских а не утраквістичних, як про се говорєно в німецьк. парламенті і прускім соймі.

По виводі референта ухвалєно розділ про народні школи.

Заграниця.

Афганьско-індійскі події затривожили Англію. На сій границі живуть войовничі племена музулманьскі, дя котрих війна є наймилійшим занятєм, а убийства звичайним закінченєм сварки.

Англійське правительство заводило там спокій, висилаючи троха війська і артилерії. Але сим разом до бунтівників прилучилися племена афганські і мулли голосять свята війну проти Англичан. Імовірно є се жертвна робота афганського еміра, урядового союзника Англії, котрий бажав би видобути ся зпід єї зверхности, якій він був приневолений піддати ся на основі російсько-англійського договору. Емір бажав бути незалежним від Росії і Англії і тому мабуть пособляє тайно бунтівникам. Колиб він дійсно ставив опір, то Англія булаб приневолена вислати військо проти него і спонукати єго до признання російсько-англійського договору. А позаяк лише область Афганістану відділює Індії від Росії, отже справа викликалаб роздратоване російск. дипломатії і великі труднощі.

Генерал Вількоке здержав тимчасом напір бунтівників і відпер їх назад, а єму вислано на підмогу нові відділи. На місцях сих подій виїхав віцекороль Індії лорд Міно і головний воевода Кіченер. Відома їх рішучість імовірно приверне спокій.

Російське дивизионне карство звертає щораз більшу бачність на поважний стан на межах перської Туреччини. Туреччина держить там велику силу війська і стягає нові відділи безнастанно. При тім помалу загортають Турки перські області нібито задля пограничного спору. Границя між Персією а Туреччиною доси не є урівнянена і улекулє забори Туркам і тим способом присвоїли собі значний пограничний пояс. Діяльність пограничних комісій мішаних є безуспішна. Позаяк правильні війська турецькі не можуть іти до середини Персії, отже сю ролю обняв Курди, котрі під маскою розбишак заганають ся в середину Персії і наносять там великий пострах. Туреччина має охоту загорнути Азербейджан з містом Тавридою. Росія знов уважає ся провінцію яко сумежну з Кавказом вельми важною для себе і для того Турки поступають дуже обережно, щоби обезпечити ся перед протестами Росії сильною армією. З сего видно, як вельми запутане є положенє на кавказкій границі.

Тимчасом в Персії повна анархія. Шах не має міністерства і зависимий зовсім від самоволі парламенту. Дотеперішнє міністерство уступило, бо немало сили запобігти нападам Курдів, а до того ірманські війська обсадили значоу часть пограничних областей. Безборонне населенє утікає в глибину краю і домагає ся охорони від правительства і поживи, чого єму правительству не може дати. Парламент ухвалив 30.000 новобранців набрати, одначе для них нема ані оружя ані гроший.

Голоси печати про польско-руські відносини.

N. fr. Presse подає у вітвірковім числі допись зі Львова п. з. „Polen und Ruthenen“, в котрій звіщає, що намісник др. Бобжинський, обявши урядованє, приймав деякі личности, добре ознакомлені з краєвими відносинами. В польських кругах мають то переконанє, що намісник мимо острійшого тону в руськім клюзі держ. ради буде пильно дбати про те, щоби цілим своїм впливом довести до успокоєня умів і на злагодженє суперечностей. Користною проявою можна вважати се, що навіть непримиримі польські політики вважають konieczностю приверненє можливого порозуміння в інтересі краю.

З Відня доносять до Курjera Lw., що в скріпленім людовцями польскім колі переважає струя прихильна порозуміню з Русинами. Навіть „всепольки“, як звіщає сей дневник,

котрі в краю намагають ся виступити якo местники заподіяного на гр. Потоцкім убійства, хоч єго за життя поборювали пристрасно, висловлюють ся у Відні засадничо за порозумінєм. Частина непримиримих змаліла дуже значно, а позаяк она в колі стоїть відокремлена, то є надія, що побідить взгляд на реальні потреби. Польські послы потверджують донесеня Курjera.

З другого боку є познаки, що народно-демократ. сторонництво руське не має заміру стояти за всяку ціну на строго відпорнім становищі. Нема сумніву, що розважні провідники руського клюбу в данім разі заявлять готовість змінити своє становище, щоби уможливити зближенє.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Марка Ап. і Єв.; римо-кат.: Станислава Є. — В суботу: руско-кат.: Василя, Св. Гл.; римо-кат.: Григорія Наз.

— **Намісникови дрови Бобжинському** представляли ся вчера по урядниках намісництва репрезентанти ріжних властей. Наперед представляли ся конзулі чужих держав, потім капітули римо- і вірмено-католицька, генераліція, краєва Рада шкільна, міська рада, виший суд краєвий, краєвий суд, державна прокуратура, кр. дирекція скарбу, прокуратура скарбу, повіт. дирекція скарбу, сенат університету, сенат політехніки, дирекція гал. тов-а кред. земского, галиц. товариство господарське, кр. рада здоровля, сенат академії ветеринарії, дирекції почт, залізниць, середних шкіл, домен і лісів, поліції, виділ повітової ради, кураторія Оссолінеум, тов-о рілничих кружків, палати торговельна, лікарська, адвокатська, нотаріяльна, інженерська, промисловий інспекторат, дир. гал. каси щадничої, дир. краєвого банку, зверхність евангелицької громади, зверхність ізраель. збору, потім депутації поодиноких польських товариств і дирек. міського театру. Ексц. митрополит Шенгацький з причини відправи в празничний день св. Юрія явив ся у намісника з капітулою по полудни. Нині буде у намісника краєв. маршалок гр. Бадені з членами краєвого виділу. Всі депутації склали новому намісникови щирі желаня.

— **З „Дністра“.** Пригадуємо, що звичайні загальні збори Товариства вз. об. „Дністер“ відбудуть ся в найближчий четвер дня 14. в ст. мая с. р. о год. 10 перед полуднем у власній салі Товариства (при ул. Рускій ч. 20) і тогож самого дня о год. 4. по полудни звичайні загальні збори Товариства кредитового „Дністер“ і просимо П. Т. Членів, щоби зволіли як найчисленнішу участь взяти з огляду на справи будучі на порядку деннім. Звіти обох Товариств за р. 1907 вже випечатані і на жаданє вислає канцелярія Товариства кождоу членови. Для повновласників вибраних в громад розіслано вже легітиматії і печатані звіти, а в тих громадах, в котрих ще не вибирали повновласників, просимо П. Т. Делегатів о безпроволочне переведенє вибору і надісланє нам протоколів, щоби можна вибраним розіслати легітиматії і звіти ще перед зборами. — „Дирекція „Дністра“.

— **Арештованя.** Польські часописи доносять, що в Канчузі арештовано цукорника Мечислава Дзюкевича, Поляка, який закладав ся з иншими цукорничими челядниками, що намісник буде убитий, а крім того допустив ся обиди маєстату. Арештованє наступило на донос єго заводових товаришів, з якими він хотів закладати ся. Також арештовано вчера у Львові Данила Стецькова, кухарчука з готелю „Жоржа“, котрий грозив кулькою тим, що денуциювали Дзюкевича. Стецьків крутив ся вчера під судом і пішов до слідчого судді радв. Берзона та хотів єго пересвідчити, що

Дзюкевич є невинний. То звернуло на него увагу і стало ся причиною єго арештованя. Переведена в єго мешканю ревізія не дала ніяких вислідів. Стецьків і Дзюкевич належать до соціалістичної партії, а Стецьків є також редактором „Gazety cukierniczej“.

— **107.476 корон** роздав „Дністер“ протягом 15-літнього свого естования на добродійні ціли. Спершу ті запомоги були низькі, а тепер зі зростом товариства щораз збільшають ся. В останнім звіті з діяльності „Дністра“ за 1907 рік подано, що на публичні добродійні ціли уділив доси „Дністер“ 65.157 К, а для огневих сторожий і громад на пожарні прибори роздав запомог і нагород за ратунк 42.319 К. Ординаріяти і тов-о св. Петра на церкви дістали 14.184 К, тов-а взаїмної помочи дяків 3.330 К, СС. Служебницї 1.050 К, бурси і шкільні помочи 24.327 К, Тов-о педаг. у Львові 4.450 К, ивші тов-а (св. Павла, Зоря, Сокол, Сільський Господар, молочарські смілки і Народна Лічниця) 16.168 К, привагідні складки (здаєсь урядників „Дністра“) виносили 1.649 К. Тільки запомог роздає своя рідна інституція, а з часом буде могла ще щедрійше уділяти запомог, а мимо того в Русини, що обезпечують ся по чужих асекураціях. Будинків обезпечених в „Дністрі“ є 522.489, між ними 187.632 будинків мешкальних, 2.765 церков і 1.753 приходств. Необезпечених в „Дністрі“ є, на жаль, аж 632 церков (в львівській єпархії 220, в перемискій єпархії 307, а в станиславській 105 церков), і 280 приходств (львів. 96, перем. 117, стан. 67). Сумно, що тільки нашого гроша потопав в чужих кишнях, та що так мало у нас народної єдности і свідомости!

— **Вшехпольський орган засипав ся ще раз.** Вчера рано найдено на ул. Зиблікевича пекарського візника Стефана Кардаша постріленого. Кардаша осмотрила ратункова стация, а потім відвезено єго до поліції. Там візнав він, що тої ночі забавляв ся з якимись волоцюгами в шинках при ул. Рускій і Сербській і оден з них мав засісти ся на него на ул. Зиблікевича і пострілив єго з револьвера. Вшехпольський дневник, розумієсь, зробив з того політичний злочин і написав, що Кардаша пострілив Русин. В нинішнім числі вшехпольський дневник мусів відбрехати ту інсинуацію, бо слідство вияснило, що Кардаш п'яний заночував в якійсь стайні при ул. Зиблікевича і там пострілив ся сам з пістолету, який все носив при собі, а щоби відвернути від себе кару за недозволене ношенє оружя придумав „напад“. Така не перша компромітація иншого научила би розуму, але кривого „włoszianina z rod Gródka“ навіть могила не направить.

— **З Тернополя** доносять, що при виборах до повітової ради ві второк перейшло з сільської курії (9 членів) в цілости руска ліста, яка дістала 145 голосів. Польська ліста дістала 94 гол., а кацапська 1.

— **Війскову оркестру** одержать небавком, як доносять з Відня, полки австрійської краєвої оборони, як се є при спільній армії. Спосіб покритя коштів буде тут инший, бо коли оркестри при полках спільної армії удержують ся коштом офіцирів, то при краєвій обороні половину коштів буде поносити військовий скарб, а лишє половину офіцарський корпус дотичного полку. Оркестри краєвої оборони будуть з огляду на кошти не так сильні, як полків лінійних і будуть мати лишє дуті інструменти.

— **Хорвацкі студенти у Відні.** Вчера прибуло до Відня 480 хорвацких студентів. На двірці привитала їх хорвацка колонія у Відні. З двірця пішли студенти під парламент, та вислали депутацию, зложеноу з 20 студентів, до голови словіньского клюбу Тресіча і инших слов. послів. Ті послы похвалили поступованє студентів і прирекли попірати їх справу. Зпід парламенту пішли студенти під університет.

— **Бійка о хліб.** В лісі коло Фудь-Вашаргелі на Угорщині нанало 200 італійських лісових робітників з сокирами та колами на угорських робітників. В бійці, яку спинили жандарми,

ранено смертельно 3, а тяжко 15 робітників. 20 робітників увязнено.

— **Вулкан Етна**, що в останніх днях пробудив ся, є високий на 3313 метрів (півтора раза так високий як найвищий шпиль нашої Чорногори, Говерля). Підстава Етни виносить докруг 130 км. На узгір'ях Етни є 65 осель з 300.000 душ населення. Є там місточка, села, вілли ітд. Долішня частина узгір'я до висоти 500 м. визначає ся буйною полудневою ростиною з оливними деревами, пальмами, фіґами, помаранчами, гранатами і виною лозою, яка сягає аж до 1300 м. в гору. Вище, до 2200 м. ростуть ліси з дубами, буками і березами, потім слідує косодеревина, а далі всяка флора зникає, бо нема води. Гора Етна кінчить ся великанським стіжком, високим на яких 600 м., в яким є около 200 кратерів. Головний кратер, Piano del Lago, має 300 м. висоти. В дохрист. добі начислено 11 вибухів Етни. В нашій ері Етна вибухала 20 кілька разів. Лява з неї пливе широкими струями, які в порівнянні з випливаючою лявою Везувія, мають ся як ріки до потічка. Вибухи Етни пераз накоїли великих шкід. Головний кратер рідко вибухає. Лява, заки до него дійде, розливає ся бічними кратерами. Теперішній вибух Етни обмежує ся на кратер, що повстав в 1852. році. Звідтам верхком вибухає чорний дим, а з бічних щілин виливає ся лява. Вибух належить до середніх.

Оповідки.

— **Відзначення.** Цісар надав віцепрезиденту вишого кр. суду у Львові, Іванови Дилевському, з нагоди перенесення его на власну просьбу в стан супочинку, командорський хрест ордеру Франц Йосифа зі зв'язкою.

— **Поворотні карти їзди.** В сім сезоді літнім заводить ся на час від 17. мая до 13. вересня 1908 білети поворотні по знижених цінах зі Львова до Пустомит, Щирця і з поворотом як також зі Львова до Ставчан і Любіня великого і назад, важні лише на неділі і рим-кат. свята і то виключно лише до поїздів понизше наведених по отсех цінах: Зі Львова до Пустомит і назад Ш кл. 0-90 К, II кл. 1-40 К, до Щирця і назад Ш кл. 1-30 К, II кл. 2-10 К, до Ставчан і назад Ш кл. 0-90 К, II кл. 1-40 К, до Любіня вел. і назад Ш кл. 1-30 К, II кл. 2-10 К. В напрямі до Щирця важні є ті білети поворотні в неділі і рим-кат. свята і в день набут'я для поїздів: Ч. 1723 відїзд зі Львова о год. 10-35 рано, приїзд до Пустомит о 11-25 рано, приїзд до Щирця о год. 11-42 рано; Ч. 1713 відїзд зі Львова о год. 2-25 по пол., приїзд до Пустомит 2-56 по пол., до Щирця 3-09 по пол. В протівнім напрямі важні є для поїздів особових: Ч. 1724 відїзд зі Щирця о год. 8-56 веч., з Пустомит о 9-14 веч. приїзд до Львова 9-58 веч.; Ч. 1718 відїзд зі Щирця 10-14 веч., з Пустомит 10-28 веч., приїзд до Львова 11-00 веч. В напрямі до Любіня вел. під тими самими услів'ями для поїздів особових: Ч. 2113 відїзд зі Львова год. 9-05 рано, приїзд до Ставчан о 9-30, до Любіня о 9-48 рано; Ч. 2119 відїзд зі Львова о 2-15 по пол., приїзд до Ставчан о 2-42 до Любіня о 9-48 рано; Ч. 2119 відїзду зі Львова о 2-15 по полуд., приїзд до Ставчан о 2-42 по пол. до Любіня о 3-61 по пол. В напрямі протівнім для поїздів особових: Ч. 2118 відїзд з Любіня вел. о год. 8-27 веч., приїзд до Ставчан о 8-44, до Львова о 9-10 веч.; Ч. 2120 відїзд з Любіня вел. о 10-54 в ноч., приїзд до Ставчан о 11-03 в н. до Львова о 11-45 в ночі. Білетів поворотних по знижених цінах I кл. не видає ся. Діти від 4 до 10 літ платять при тих поїздах або цілі білети поворотні дотичної класи, або половину нормальної ціни білету в однім і другім напрямі. Білети поворотні є непереносимі, а на будні дні тижня є взагалі неважні. Ті білети можна дістати через цілий день в касах особових на головнім дворці, або в бюрі мійській ц. к. залізниць держ. (пасаж Гавсмана) у Львові.

Посмертні оповістки.

— **Наталія з Ортинських Ортинська**, жена о. Михайла Орт., катехита учительської семінарії в Самборі, упокоїла ся дня 6. с. м. в 40. році житя. В. й. п.

Телеграми

з дня 7. мая.

Відень. Цісар Франц Йосиф відвідав вчера о 1. год. по пол. кн. регента баварского Люїтпольда. Цісар їхав в замкненім повозі в уніформі свого баварского полку. Зібрана перед палатою публіка вносила оклики в честь монарха, який дуже добре виглядає. В передсінку привітав князь цісаря дуже сердечно. Відвідини тривали чверть години, почім цісар повернув до Шенбруну.

Відень. Wiener Ztg. оголосила відручне письмо цісарске, яким цісар іменує пос. Генрика Прадого німецьким міністром земляком.

Відень. Полуднево-славянські послы мають внести на засіданю держ. ради в пятницю інтерпеляцію до президента міністрів в справі теперішнього правительства в Хорватії.

Поля. Прибувшого ту вчера на яхті „Гогенцолерн“ німецького цісаря Вільгельма, з цісаревою привітала австр. ескадра гарматною салвою. Потім цісар Вільгельм і цісарева відвідали австр.-угор. коменданта мариварки гр. Монтекукулі і намісника кн. Гогенльогого на кораблі „Лякріма“. Опісля відбуло ся свіданє на яхті „Гогенцолерн“, в яким крім цісарської пари взяли участь гр. Монтекукулі, кн. Гогенлього, Потіорек, Рінпер і Зіглер, а вечером о ¼ на 5 цісарска пара відїхала до Відня.

Колонгага. Король Фрідрих виїздить в суботу вечером до Австрії.

Будапешт. Угорський сойм розпочав бюджетову розправу. Підчас дискусії промовляв пос. Політ, Серб, про покриття народних і культурних справ немадирських народностей Угорщини і атакував правительство за політику протихорвацку.

Будапешт. Міністер хліборобства предожив в соїм проєкт закона в справі водних інвестицій коштом 192 мільонів кор., з яких від 1908. р. має ся що року по 7½ міль. вставляти до бюджету на ціля каналізації Дунаю, Тиси, Драви і Сави.

Бударешт. Гр. Андраши предожив проєкт нового поділу комітатів на Угорщині. Після проєкту з 15 комітатів в Семігороді мало би утворити ся лише 5 комітатів, аби Румуні і Саси не мали там більшости.

Петербург. Правляча дума виробила проєкт закона про змілітаризованє залізниць. Закон унеможливив би повторенє такого стратку, який був в 1005 р.

Лісбоа. Король Мануїл зложив торжественно в парламенті присягу на конституцію.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і казарна — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали 6. с. м. Клішева Амалия, Сінява; о. Щуровекий Теофіл, Липівці; Станислава і Ольга Борецькі, Радехів; Федусевич Марія, Станиславів; Іван Андрущизин, Волиця гнізичівська; Николай Матура, Жидачів; о. Теодор Дьоба, Руда; Іван Лисак, Угнів; Зиновія і Марія Герасимовичеві, Рогатин; о. Іларій Герасимович, Скалат; о. Володимир Герасимович, Тернопілка; Володимир Целевич, Богородчани.

800 порад (100 рис. 100 приказок) висилає за 1 К. Ів. Данилевич, Стрілецький Кут (Буковина). (2-5)

Лікар

Др. Володимир Янович

мешкає від 1. мая с. р.

в Стахиславові, улица Голуховского

(давнійше СЕРЕДНА) ч. 1.

(2-5)

Контора виміни

ц. к. уприв. галицького акційного

БАНКУ

Гіпотечного

виплачує без потручення провізні або коштів

ВСЯКІ КУПОНИ

вильсобоахі бартіські папери.

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).

приймає обезпеченя будинків, всяких річий домашніх і господарських, збіжа і лаші протів шкід від пожару.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростю. Опішка шкід відбуває ся в присутности 2 господарів членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.885 відшкодовань в сумі вісім і пів мільона корон.

Знос по скінченім році звертає ся членам. Звороти за р. 1906 і 1907 виносила по 10 при.

Банк красний у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, Руска Щадниця в Перемишлі приймають паїси „Дністра“ при уділюваню позички.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краківській Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многих селах; там, де еще не робить ниший агент „Дністра“, можуть письменні селяни старати ся о удаєнє агенції. До тепер заробили агенти 1.142.108 корон провізні.

Фонди Товариства 31.12.1907:

Фонд резервовий	К 1.003.364—
резерви премій	613.720—
„ след. на звороти	50.939—
„ на ріжницю курсів	3.437—
„ резерви спеціальної	35.000—
„ емерит. урядників	218.364—
пнішні фонди заосмотреня	40.000—

Разом сума К 1.964.824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано				
	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5-50	8-55	1-30	5-45	9-50
Кракова	7-25	9-50	—	8-40	2-30
Ряшева	—	—	1-10	—	—
Підволочиск	7-20	12-00	2-15	5-40	10-30
Чернівць	8-07	—	2-05	5-57	9-30
Черновець	—	—	—	—	12-20
Станиславова	5-49	—	—	—	—
Коломні	—	10-20	—	—	—
Стрия	7-29	11-43	3-50	—	11-00
Пустомит	7-29	11-43	3-50	—	11-00
Самбора	8-00	10-30	2-00	—	9-10
Любіня	8-00	10-30	2-00	9-10	—
Рава рускої	7-10	12-40	4-50	—	—
Янова	8-26	1-15	5-00	9-25	10-10
Брухович	7-10	—	12-40	4-50	8-20
Брухович	8-15	—	—	—	—
Зимної води	5-50	7-25	1-10	5-45	9-50

Зі Львова відходять до	рано				
	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3-50	8-25	2-45	7-00	11-15
Кракова	—	8-40	6-12	7-35	12-45
Ряшева	—	—	3-30	—	—
Підволочиск	6-20	10-40	2-16	7-45	11-10
Черновець	6-10	9-35	2-23	—	10-38
Черновець	—	—	—	—	2-50
Станиславова	—	—	—	2-40	—
Коломні	—	—	—	6-03	—
Стрия	7-30	—	2-25	6-42	11-25
Пустомит	7-30	—	2-25	6-42	11-25
Самбора	6-00	9-05	4-00	—	10-45
Любіня	6-00	9-05	—	4-00	10-45
Рава рускої	6-14	11-05	—	7-10	11-35
Янова	6-58	9-15	1-35	3-35	6-30
Брухович	7-21	11-05	—	—	—
Брухович	6-14	—	3-35	7-10	11-35
Зимної води	3-50	8-40	3-30	7-35	11-15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

